

ระเบียบกระทรวงสาธารณสุข

ว่าด้วยบุคคลซึ่งกระทรวง ทบวง กรม กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา
องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นหรือสภาภาษีไทย มอบหมายให้
กระทำการพยาบาลหรือการผดุงครรภ์ ในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ
การพยาบาล การผดุงครรภ์ หรือการพยาบาลและการผดุงครรภ์
พ.ศ. ๒๕๕๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๒๓ (๔) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาล
และการผดุงครรภ์ พ.ศ. ๒๕๒๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยบุคคลซึ่งกระทรวง ทบวง
กรม กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอื่น
หรือสภาภาษีไทย มอบหมายให้กระทำการพยาบาลหรือการผดุงครรภ์ในความควบคุมของเจ้าหน้าที่
ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล การผดุงครรภ์ หรือการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. ๒๕๕๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

๓.๑ ระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยบุคคลซึ่งกระทรวง ทบวง กรม
กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอื่น
ตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษาหรือสภาภาษีไทยมอบหมายให้กระทำการพยาบาล
หรือการผดุงครรภ์ ในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล การผดุงครรภ์
หรือการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. ๒๕๔๔

๓.๒ ระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยบุคคลซึ่งกระทรวง ทบวง กรม
กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอื่น
ตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษาหรือสภาภาษีไทยมอบหมายให้กระทำการพยาบาล
หรือการผดุงครรภ์ ในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล การผดุงครรภ์
หรือการพยาบาลและการผดุงครรภ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างสังกัด กระทรวง ทบวง กรม กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอื่น หรือสภาเทศบาลไทย

“องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอื่น” หมายความว่า ส่วนราชการหรือหน่วยงานซึ่งเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศในราชกิจจานุเบกษา

“ควบคุม” หมายความว่า การดูแลหรือการกำกับดูแล

ข้อ ๕ บุคคลที่กระทรวง ทบวง กรม กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอื่นหรือสภาเทศบาลไทย จะมอบหมายให้กระทำการพยาบาลหรือการผดุงครรภ์ได้ ต้องเป็นบุคคลซึ่งระเบียบนี้กำหนด

ข้อ ๖ บุคคลซึ่งได้รับมอบหมาย จะทำการพยาบาลหรือการผดุงครรภ์ได้เฉพาะ

๖.๑ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

๖.๒ เป็นการปฏิบัติราชการหรือในระหว่างการปฏิบัติราชการตามหน้าที่หรือตามที่ได้รับมอบหมาย

๖.๓ ต้องอยู่ในควบคุมของเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล การผดุงครรภ์หรือการพยาบาลและการผดุงครรภ์

ข้อ ๗ ให้บุคคลที่ผ่านการอบรมหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล ตามข้อบังคับสภาการพยาบาล ว่าด้วยการรับรองหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล ให้กระทำการพยาบาลหรือการผดุงครรภ์ในการช่วยเหลือดูแลผู้ป่วยที่มีอาการในระยะไม่รุนแรง หรือในระยะที่ไม่เป็นอันตรายได้ ดังนี้

๗.๑ การช่วยรับผู้ป่วยที่ผ่านการกลั่นกรองและวินิจฉัยแยกประเภทแล้ว

๗.๒ การช่วยย้ายและจำหน่ายผู้ป่วยจากหอผู้ป่วย

๗.๓ การทำกิจกรรมเพื่อการช่วยเหลือดูแลผู้ป่วยและการบันทึกรายงาน

(๑) การสังเกตอาการทั่วไป

(๒) การวัดอุณหภูมิ ชีพจร การหายใจ ความดันโลหิต

(๓) การชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง

(๔) การเตรียมและช่วยเหลือในการตรวจร่างกาย

(๕) การสังเกตและเก็บสิ่งส่งตรวจทางห้องทดลอง

(๖) การเก็บและตรวจหาน้ำตาลในปัสสาวะ

- ๗.๔ การรักษาความสะอาดร่างกายผู้ป่วยและการเช็ดตัวเพื่อลดไข้
- ๗.๕ การช่วยเหลืออุ้ม ยก พยุง เคลื่อนย้ายผู้ป่วยขณะอยู่ในที่นอน เปล รถเข็น
เก้าอี้ ห้องน้ำ
- ๗.๖ การจัดเตรียมและให้อาหารผู้ป่วย
- ๗.๗ การช่วยเหลือผู้ป่วยในการถ่ายอุจจาระ ปัสสาวะ และการชำระล้าง
- ๗.๘ การทำความสะอาดอวัยวะสืบพันธุ์ภายนอกของผู้คลอดและผู้ป่วยนรีเวช
- ๗.๙ การใช้ยาทาภายนอก
- ๗.๑๐ การป้องกันและควบคุมการแพร่กระจายของเชื้อโรค
- ๗.๑๑ การให้ความรู้ด้านสุขวิทยาส่วนบุคคล
- ๗.๑๒ การทำความสะอาดและจัดสิ่งแวดล้อมของผู้ป่วย เช่น ตู้ เตียง และอุปกรณ์
ทางการแพทย์และการพยาบาล

ในกรณีที่มีการช่วยเหลือดูแลผู้ป่วยที่มีอาการในระยะรุนแรง หรือในระยะที่อันตราย หรือการช่วยเหลือนอกจากที่กำหนดในวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้เฉพาะกรณีหรือเฉพาะรายและต้องกระทำในลักษณะที่เป็นการช่วยเหลือหรือกระทำร่วมกับผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล ชั้นหนึ่ง ผู้ประกอบวิชาชีพการผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง หรือผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง

ข้อ ๘ ให้บุคคลที่มีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล ผู้ประกอบวิชาชีพการผดุงครรภ์หรือผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์จากต่างประเทศ กระทำการพยาบาลหรือการผดุงครรภ์ได้ ดังนี้

๘.๑ เมื่อเป็นการกระทำเฉพาะคราว หรือเฉพาะกรณีและตามระยะเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ ระยะเวลาที่กระทำพยาบาลหรือการผดุงครรภ์จะต่อเนื่องกันหรือไม่ก็ตาม เมื่อรวมกันแล้วต้องไม่เกินหนึ่งปี

๘.๒ เมื่อเข้าร่วมหรืออาสาสมัครร่วมกับทีมงานทางการแพทย์ การพยาบาล หรือการสาธารณสุข ภายใต้ความช่วยเหลือ ความร่วมมือ หรือตามโครงการ แผน หรืองานของกระทรวง ทบวง กรม กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอื่น หรือสภาวิชาชีพ

ให้กระทรวง ทบวง กรม กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอื่น หรือสภาวิชาชีพ ที่มอบหมายตามวรรคหนึ่ง ต้องแจ้งรายละเอียด

เกี่ยวกับคุณสมบัติ วุฒิการศึกษา สำเนาใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ของบุคคลที่จะได้รับมอบหมายและระยะเวลาการมอบหมายให้สภากาพยาบาลทราบก่อนที่จะมอบหมาย ให้กระทำการพยาบาลหรือการผดุงครรภ์

ข้อ ๕ ให้บุคคลที่สำเร็จการศึกษาหรือได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรเทียบเท่าปริญญา หรือประกาศนียบัตรในสาขาการพยาบาล การผดุงครรภ์ หรือการพยาบาลและการผดุงครรภ์ จากสถาบันการศึกษาที่คณะกรรมการสภากาพยาบาลรับรองและอยู่ระหว่างการสอบความรู้เพื่อขึ้นทะเบียน และรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล ผู้ประกอบวิชาชีพผดุงครรภ์ หรือผู้ประกอบวิชาชีพ การพยาบาลและการผดุงครรภ์ กระทำการพยาบาลหรือการผดุงครรภ์ได้

ข้อ ๑๐ ให้บุคคลที่มีวุฒิประกาศนียบัตรผู้ช่วยการพยาบาลด้านต่าง ๆ ที่ผ่านการอบรม ซึ่งมีระยะเวลาการอบรมไม่น้อยกว่าหนึ่งปีตามหลักสูตรและจากสถาบันการศึกษาหรือสถาบันการอบรม ซึ่งจัด หรือดำเนินการโดย กระทรวง ทบวง กรม กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอื่น หรือสภาวิชาชีพไทยอยู่ก่อนหรือในวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้กระทำการพยาบาลหรือการผดุงครรภ์ได้ตามข้อ ๗ โดยอนุโลม

ข้อ ๑๑ ให้บุคคลตามข้อ ๗ และข้อ ๑๐ แต่งกายในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ ดังนี้

๑๑.๑ แต่งกายชุดสุภาพสีขาว ไม่สวมหมวก

๑๑.๒ ปักชื่อ - ชื่อสกุล และตำแหน่งที่ออกื่อด้านซ้ายสีชมพูให้เห็นได้อย่างชัดเจน

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่มีปัญหาตามระเบียบนี้ ให้ปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

ข้อ ๑๓ ให้ปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

วิทยา แก้วภราดัย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข